۱۳

مقاله ایست علمی ادبی سیاسی اجتماعی بقلم آقا میرزا حسن خان منشی آقای بهاء الملک تحریر شده در سال ۱۳۲۳ ه

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

دین مبین اسلام اگر کسی احاطه بتمام مزایا و احکام مقدسه او داشته باشد و فلسفه او را چنانکه باید و شاید [illegible]
بداند خواهد فهمید که از روی [illegible] این دین شریف جامع کافه [illegible] عالم و دارای [illegible]
این دین حنیف از شرق علم [illegible] شارع مقدس آن [illegible] عالم [illegible]
خواهد فهمید که اساس و بنیان ترقیات [illegible] است [illegible]
[illegible] مزایای [illegible] خوش [illegible]
[illegible] خارج از موضوع [illegible] موضوع مهمی داشته [illegible] این مختصر را [illegible]
[illegible] که [illegible] ایران و مختصر [illegible] و علمای [illegible]
این مختصر [illegible] داشته که این مختصر را بنگاریم [illegible]

صدر [illegible] علما [illegible] و زبان [illegible] احکام شرع می رسانند [illegible] اجتهاد [illegible]
کردن به این [illegible] علما اعلام [illegible] از [illegible] اسلامیان [illegible]
و این علاقه و رشته اجتهاد [illegible] است بسیار مهم [illegible] طریقه [illegible]
این مختصر [illegible] اسلام [illegible] اسلامیان می [illegible] این [illegible] از علمای مجتهدین
هر عصر [illegible] استعمال کرده [illegible] حقوق [illegible] دین اسلام [illegible]
[illegible] اسلام [illegible] اسلامیه [illegible]
[illegible] اسلامیان [illegible] الغرض [illegible]
[illegible] هر عصر [illegible] ترقیات [illegible] است [illegible]
دینی [illegible] است [illegible] عالم [illegible] الغرض [illegible] ایران [illegible]
[illegible] است [illegible] واقع [illegible]
[illegible] هم [illegible] است [illegible]
[illegible] اطاعت [illegible]

و باید از نقطه نظر اسلامیت فهمیده و کشف این است که بدانیم و بفهمیم که مراد از عمل [illegible] اسلام و قطعی [illegible]

که باین درجه عظیم شأن و حریم مرتبت در زمان [illegible] چه کسانی و کدام جماعه [illegible] تشریع

مقدس امتیاز داده شده [illegible] حضرت محمد مصطفی علیه الصلاة والسلام از [illegible] عام خود

تعیین فرموده [illegible] جواب لازم است که اول بفهمیم و بعد [illegible] طبقه خاصی و کدام حقوق

آنحضرت ثابت [illegible] اسلامیه [illegible] درجه تکلیف داشته تا آنکه طبقه [illegible]

تعیین کرده [illegible] بدیهی است که [illegible] و کدام حقوق شرعی [illegible] باید [illegible] اعلم

و عدل [illegible] اجتماعیت و [illegible]

حقوق [illegible] برای اجرای احکام عدالت و مساوات در میان [illegible]

اجتماعیه داشته [illegible] به مصالح [illegible] استقلال [illegible]

استقلال [illegible] شرح [illegible] است [illegible]

معین [illegible] کدام [illegible]

[illegible] حضرت ختمی مرتبت صلی الله علیه و آله و سلم

در عصر

در عصر شریف رسالت در ابتدای اسلامیت با [illegible] خود [illegible]

[illegible] سلسله اسلامیت [illegible] با اجرای عدل و مساوات [illegible]

و [illegible] اخلاق [illegible] اخلاق [illegible] و اغراض

[illegible] تهذیب اخلاق [illegible]

و تمام مکارم اخلاق [illegible] و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تنظیم [illegible]

[illegible] خواسته [illegible] با [illegible]

قانون اساسی بوده و شاه ... متعال است که برای ارتقاء [illegible] بوده و برای تعالی [illegible]

و ترقی دین و مملکت [illegible] قسم ... اولین [illegible] عالیان ... شورای ملی [illegible]

حضرت [illegible] ... بر مردم [illegible] ... وظایف [illegible] مملکت

و [illegible] ... اجرا [illegible] فرموده ... [illegible]

[illegible] ... دلیل ... [illegible] تصحیح ... محتاج [illegible]

[illegible] ... این [illegible] تاریخی ... [illegible] عالم [illegible]

[illegible] و عبارت [illegible] ... [illegible]

حضرت رسول (صلی الله علیه و آله) فرموده ... اخبار و ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] از عبادت [illegible] فرموده‌اند ... این [illegible] شرف [illegible]

با [illegible] ... داشته ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... ولایت [illegible] ایران [illegible] ... [illegible]

[illegible] بوده و ... [illegible] سفیر [illegible] ... [illegible] شده

[illegible] و مصلحت ... [illegible] اخلاق ... سفیر بوده ... [illegible]

که [illegible] ... نسبت به برادران [illegible] ... مقام [illegible]

[illegible] سایر طبقات [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... طبقات [illegible] ... [illegible]

سفیر بوده ... [illegible]

که [illegible] طبقات [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

در [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

استعمال نمایند با چنین ابزار جنگ چنانچه پیشوایان دین ما چنین نمودند از آنسبب که این حرکات

در میان مردم عادت شد از زنا و اعتزال را که در شرع شریف ممنوع است از علام

تقدیس زنادین داشتند — به ترتیب سلیقه کسی بود که در ساحت عرب ساخته جنگی که به دیار

رابطه سفیر ... اسلام خیر اسلام خطابات داشت و از ترجیحات ضعف ...

قوه اسلام و عزت ... سلطان ... سفیر بود ... شریف ... از ...

منصره احکام عبادی شرف فرموده و از ... عصر ... حقیقت ... است ...

هر زمانیکه رابطه سفیر بود ... هدیه ... سلطان ... عثمان و ... است

مملکت هدیه و ... و از ... عالم ... حصه فرموده ...

حقیقت (الاسلام یعلوا و لا یعلی علیه) تشویق و تحریک سفیر بود

... مراحم ...

عزت ... حال ... حال ... خواهد ...

دولت هدی ... از ... داشتن ... این ...

الحاظ

... دولت است این فرمایش حضرت ... مهمان ... است (اما عمی)

قوم فی عقر دارهم الا ذلوا) ... تحصیل ... حصه ... نظام

قوه ... سفیر ... هدایت و ... مشهور

... است که چنین ... که ... شهادت ... عزت

... است ... تحریص و تشویق فرموده (فضل الله

المجاهدین علی القاعدین) ... حفظ سلطنت

هدیه ... جانب ... است ... و ...

... اسلام ... جور و ظلم ... جنت ...

عوض اینکه ... علوم ...

... جنگ ... و ...

... حفظ اسلام و مملکت هدی ... است ... تنبه ...

و تحصیل ثروت است که رفع احتیاجات مملکت بدون ثروت در این عصر ممکن نیست
ز نیش شیخ به ابیات (شنا نشنه زر و دانک) اگر در سنوات سابق شوراهای ایالتی
و دیگر که دیانتی غیر بوده چون که در زمان حضرت مؤلف این کتاب بحر العقول رسیده
بوده و لیکن امروز بقاء دین و دولت بسته بوجود ثروت است پس
با تمام اسباب لازم دیدیم به باره مطالب از جهت ضعف ایران را که خاطر اهل ملت است
اشاره نموده و تحقیق مطالب بنمائیم ــــ یکی از رسوم عقیده که در زمان طبقه مرتضی از علمای سلف بود
شوب ساخته و اسلام را از زبان و زبان غفلت زخمهائیکه امروزی که رخنه سست و خراب است
جز به ورزش این اوقات ای شبه طوری که اکثر رساند و بعضی را نشوق و در رسم کرده است از پیش
از این هر کس یکی از ادارات دولت همه شده مال ادارات طالبم با بعضی طالبم کار
دعاوی و غیر از این اعتبارات شمر در اسلام ندادن یا عفو کردن یا در این امر جاری
نمیدانسته حتی از جمله علماء اکثر اوقات اغلب از مامورین دولت مربوط شده اند
عالم با جاری خارج از ذی علماء تعریض در انظار رعایت و احترام ثبت تر ابدی
میدانم

میدانند با لزوم اتحاد و اهمیت این دولت که تو حافظه حقوق ملت و حدود مملکت و استقلال
ملت نا فرقه این دو فرقه و اهمیت ما و ادامه کار را که در سایه این حمایت اتفاق ملت است
و استقلال ادارات که عبارت از جمع ساختن اتفاق و اتحاد و رفع نزاع از هم گسیخته و پاشیده گشت
مختصر تحصیل صحیح ادارات فرقه فرقه شده و رسم نافرمانی بر دلهای برادران ... آتش زده
ملت را داده معلوم است بالاتر از اهانت بیوفت که از اوضاع بعد و حکم میدانند جلوه
میدانند بیان خدام ساده و صحیح معروف است در نهایت دروغ است که دخول بجنس را است
هر کس شد در اداره یا خصوصا که حضرت سید دادا از جمله اولین و آخرین در جهان سطوت
در دو ساده حتی نه شد داد که یکی از طلاب بشنوند معلم درس عقاید و از طبقه تری امر مسلم است
یکی از پسران با مدح دولتی میداند فوراً اورا در صورت بطلان تغییر و او را تفتیش نکرده مال در این جهان
اسم و تحقیر ممکن از تاریخ این مطلب و تعهد است که پاره علماء در خصوص دولت و رسم مباحث
و نتیجه این رسم این است که تا حال ادارات سلطنتی به تنهائی تحت نفوذ نمی بینند و خواص
دولت که رهبر این طبقه مهم را که اداره دولت سلطنتی بوده این قبیل حکایات را دارا

برسند، و چون سلطان قائد اسلام و هدایت را با آن حال و در زمان غیبت

— میخواهیم بفهمیم مراد از سلطنت جائره یعنی چه و در چه مقامی است. آیا امروز سلاطین اسلام

که سلطنت سلاطین حقه بوده؟ نه، خیر، یعنی کی حال سلطنت سلطنت با ملاحظه شده

هیچ شبهه ندارد که در زمان حضور امام زمان و حجه عصر سلام الله علیه رئیس کل سلطان اسلام

قوای ملی و عسکری و دینی ذات اقدس آنحضرت است و کلیه امورات رئیس آن جناب

سلاطین را در دوره غیبت تکلیف نبود با این همه که درست است امری در زمان حضور و آن تشریح خود در سلطنت

گذشت چونکه مقتضای مذهب شیعه امام باید معصوم و از طرف خداوند منصوب بوده

باشد و انتخاب مسلم حق صحیح است زیرا غیر از امام معصوم کسی را از طرف خداوند

نیست و رئیس قرار بر خودمان نمیدانیم در رساله این مقام ریاست عامه که را سپرده ایم در هر حرکات

رعایت مدت نحو فرصت های آنی خبر دیگر در نظر گرفته با آنکه سلطنت خطا بوده

و هر کس کرده جز اصلاح حال سلاطین و ترقی هدایت و رضای معبود منظوری نداشته باشند

این همان حکمت است و مسلمان را که شرط لازمست میدانیم. پس حالا که فهمیدیم در زمان

حضور جناب امام معصوم است، امراء و سلطان را رئیس تام قوای عالم هدایت بوده باشد و اگر کسی در عصر

جناب امام، با حضور حضرتش خود را امام و قوای محکم شمار آورد یا کسی دیگری با سیاست است و نوال که گفت

روایات و احادیث در باب حکومت جائره وارد است تصرف آن غاصبی در زمان

حضور امام معصوم بوده، چه بدیهی است که با وجود جناب سلطان حقیقی و مرجع امورات تصرف

شرعی و حقوق ریاست به غیر از امام معصوم است در دوره غیبت حکومت آن حکومتی محدود به احکام

سلطنت جائره با تمام وضوح از آنکه سابقین امروز این اهل حکومت ظلمه و اعوان جور

نامیده میشوند ——— با همه این مراتب در زمان غیبت امام که همه بود سلطنت سلاطین

در دست غیر امام با این دلائل معتدل به ایراد حکومت جائره نظر به این تصور عالم

و بر آن حجت ثابت است با این حکم امام در کلیه تنظیم فرموده و حمایت از انتظامات مملکت

بوده چنانچه در زمان سلطنت بنی عباس علی ابن یقطین را که از امراء دولت بنی عباس بود

با آن حضرت امام اسم برده با امام علیه السلام بر قوم و هدایت وی امر میکرده

همچنین حاکم ایران در حکومت عثمانی از اقدام مقصر خود پیش از دولت علیه استدعا نمود که بعد از این به حضرت
راضی نشوند و شرارت منع فرمایند ایران اشکال [illegible] است که به مرحمت بی دریغ و توجهات
شاهانه خواهیم [illegible] در باب [illegible] که دین علیهم السلام [illegible] دولت [illegible] باری
و [illegible] دولت [illegible] خود [illegible] یکدیگر [illegible] باری
در زمان حکومت حقه خود مرحمت داشته ——— و حال که در این اعصار گذشته
ترک اهالی این سرحدات [illegible] به دولت [illegible] گذشته [illegible] درجه اول
[illegible] و جان و مال [illegible] و مملکت [illegible] تسلط یافته [illegible]
[illegible] عالیه [illegible] مهمات [illegible] الطاف [illegible]
[illegible] لن يجعل الله للكافرين
علی المؤمنين سبيلاً [illegible]
الغرض بر ارباب ادراک و بصیرت معلوم گشت [illegible] ۲۳۲
[illegible] حضور [illegible] اعصار [illegible]

[illegible] حکام عادله [illegible] باشند [illegible]
سلطان [illegible] در زمان [illegible] است که [illegible] تصحیح حقوق [illegible]
و ایران [illegible] عالم [illegible] ——— اکنون که زمان [illegible] است
[illegible] حضور [illegible] برای [illegible] اجتماعیه [illegible] و هم [illegible] است
[illegible] سلطان [illegible] و [illegible] ظاهرین [illegible]
[illegible] و خاک و [illegible] از [illegible] سلطان [illegible] است
[illegible] شریفه (واعدوا لهم ما استطعتم من قوة ومن رباط الخيل ترهبون
به عدو الله) که یک جزئی از قرآن کریم [illegible] است [illegible]
[illegible] است [illegible]
[illegible] عملی [illegible] است
که [illegible] شریفه [illegible] حضرت [illegible]
از جمیع تکالیف شرعیه [illegible] است [illegible]
[illegible]

احتمال ضرر شارع مقدس رفع ید نموده و امر بکشتن فرموده و امر [illegible] احترام در حدود [illegible] اموال

[illegible] را واجب نموده و امر [illegible] روزه و [illegible] فروع دین [illegible] شارع [illegible]

هر دو شعور حفظ نفوس محترمه را واجب دانسته [illegible] تکلیف رعیت و دولت است

با همه این حفظ مملکت اسلامی مقدم بر [illegible] است که باید در صورت مخاصمه کفار

اهل نفوس محترمه جانهای خود را در کف نهاده نثار در راه استقلال مملکت اسلامی نمایند

پس از اینرو معلوم شد حفظ بیضه اسلام که عبارت از حفظ استقلال مملکت است بر تمام واجبات

[illegible] (در صورتیکه جهاد بر آنها واجب نیست) و واجب است

[illegible] شارع مقدس چنین تکلیف [illegible] فرض [illegible] هر کس مسلمان گفته شود فرموده است

و حکمت تشریع این حکم مقدس این است که وقتی مملکت اسلامی تحت سلطنت کفر شد

افراد آن مملکت قهراً تابع [illegible] خواهند گشت و در صورت [illegible] سلطنت است

محکومیت با احکام آنان و [illegible] زبان ایشان و ترک [illegible]

تا حد قهراً [illegible] الاسلامیت [illegible] بنصرانیت [illegible]

[illegible]

این امر ظاهر است و علاوه محسوس است سلطنت انگلیس [illegible] هر [illegible] باید

تو بینی که مسلمان [illegible] زبان [illegible] بود پس از غلبه [illegible]

در دین و زبان و خصائص [illegible] ایشان تصرف کرده امروز [illegible] مسلمان [illegible]

حکم [illegible] را دارد [illegible] از اینرو شارع مقدس [illegible] مستلزم [illegible]

[illegible] شهید [illegible] فرایض شمرده [illegible] جان [illegible]

در عالم [illegible] نفوس [illegible] بهم رسانیده [illegible] احدیت [illegible] خواهد [illegible]

[illegible] این مملکت اسلامی [illegible]

[illegible] محفوظ [illegible] باید حفظ [illegible] هر کس است [illegible]

[illegible] اختراعات [illegible]

العقول [illegible] استقلال [illegible] است [illegible]

وسائط [illegible] نظامی را

با استعداد [illegible]

متمایز نیست و هم این استعدادها در سایهٔ قوهٔ عالیه و تربیت کامل باید
رسید اگر شکفته شدن خیرها ممکن نیست و دارای این استعداد شوند ——
پس برای ساختن اخلاقی تربیت و تهیهٔ استعداد لازم است و جهات وارده این وظیفه
الهی است در دو جهات و سبب لازم است چنانچه تقسیم تقاضای اسلام نسبت به تقاضای
مملکت الهیه پس باید در رایج حصر محض حفظ ناموس حقوق ماها باید تربیت
و تهیهٔ قوه نماییم که از دین و مملکت و ناموس حمایت توانیم هر وقت لازم بایستی قوای
حربیه و عسکریه منظم داشته باشیم و صاحب منصبان عالم به فنون حرب و دارای
عالیه حربیه اروپا تحصیل کرده و عملیات دیده داشته باشیم ——
بدیهی است که این قوه در مرتبهٔ وظیفهٔ حتمیت است که از شعب معارف اینها را
تربیه نمایند و طریق تحصیل این معارف به مقتضیات زمان و احوال است
و حال ملکی مختلف میشود و دیگر صرف ادای فریضهٔ الهی میشود باید گذارده
در خلال [illegible] احوال گسترده به شرطی که ما رعایت اهمیت بدهیم — هر دو را طلب میشود

برویم

برویم بر مطلب —— رئیس سیاسی کسی بود که آشنا به همهٔ معارف بتمام لسانهای عالم
چنانچه این امروز بیان روز خاص و عام است هر قومی را زبان مخصوص است [illegible] اسلام نفوذ
در هر قومی را زبان محکمی نصیحت میکنند چنانچه این شیوه را امروزه روحانیین نصارا در پیش گرفته‌اند در
همه اقطار عالم بالسان اهالی آنجا این مسیح منتشر شد طبقهٔ عالیه ایشان که تمام بهای دینی را از خود داده است
منزل باز از [illegible] اخلاص خود را بهای [illegible] ترجمه و تعلیم کرده و خوب [illegible] دیگر را در ابتدا تربیت
و از اسم اسلام و مردم دین داشت الهیه نشر و ترویج نمایند چنانچه تا درجه کرده‌اند
ما و رسیدهٔ علمای اسلام چنین عامه بدتر و بیشتر حمله‌ها میرسد که باز خود به تو و خود بهر دیگر
و از اسلامیت نه اثری باقی است و نه عزت که در عالم و طبقهٔ عالی دیگر کسی که بهای خون را
بر دو قسمی خود و باب احوال از جهت بهای ترجمه کرده بهای عالم نشر به همه و هر بواطن
نفوس خود را از اسلام ما چنین طبقهٔ دیگر کس با هزاران و سیله‌گان اهمیت کنند
نشر معارف نه طالب دیگر را به کرده با این طریق دعوت خاصه طبقه دیگر
بعضی نه اهمیت کرده فقرا را که ما تا حق نموده و احوال صحیحه را مربوط داشته باشیم قسم [illegible]

رئیس سیاسی [illegible] مرتبه اطلاع دارد بر زبانهای مهم دیگر [illegible] قرآن [illegible]
چطور زبانهای مهم دیگر ترجمه و طبع کرده اند و نسخ منتشر شده [illegible] مسیحی [illegible]
منتشر [illegible] چگونه نفوس خود را [illegible] در [illegible] اسلامیان [illegible] با تمام قوا [illegible]
[illegible] است [illegible] گفته اند ([illegible]) [illegible]
[illegible] اسلامیه [illegible] است [illegible] و تبلیغ [illegible]
[illegible] چنانچه [illegible] جمیع [illegible]
از [illegible] جمعیت [illegible] شده [illegible]
[illegible] است [illegible] زبان [illegible] است [illegible]
و غفلت [illegible] اسلامیان [illegible] اسلام [illegible] اللهم انا نشكو اليك
من السادة الذين اضلونا السبيلا چون [illegible]
علماء اسلام که حضرت رسول [illegible] زبان [illegible]
[illegible] و تبلیغ [illegible]
[illegible] عصر [illegible]

وظیفه

وظیفه [illegible] درجه [illegible] اگر [illegible]
[illegible] اسلامی [illegible] بالجمله [illegible]
[illegible] وظیفه [illegible] و جواب [illegible]
[illegible] اسلامی [illegible]
[illegible] اسلامیه [illegible] وظیفه [illegible]
جمیع [illegible] وظیفه [illegible]
[illegible] و محول [illegible]
[illegible] عقاید و احکام [illegible] جمیع [illegible]
[illegible] فارسی و عربی و ترکی فرانسوی انگلیسی آلمانی [illegible]
[illegible] چنانچه [illegible]
[illegible]
[illegible]

دولت خود را از تنبیه نجات بدهند ——— بدیهی است که خط حقایق

سلیمان تغییر نموده است امروز با همین است که نوشته را کرده و در آن نوشتن

و در حال سلیس به اطلاع زبان که خواننده نیز [illegible] لازم بوده است و جمع

جای تألیف است که تا امروز چند هزار رساله در فروع تألیف و طبع شده و اصطلاحات

اینها طوری است که عوام نمی‌توانند بفهمند اینها عام خاص مطلق مقید مفهوم منطوق [illegible]

الفاظ را ادراک نمایند که بدانند معانی و مراد این الفاظ را [illegible] چه از آن [illegible]

ولی تا کنون اندیشه نشده که شخصی هم در اصول عقاید اسلامیه با زبان ساده

نثری نوشته و در رساله عملیه فرعیه تا حال کسی دارای اصول عقاید اسلامیه نوشته

که تا اینکه [illegible] الله احقاق دارند [illegible] را از روی همین رساله متکلم نمایند

همین مختصر است که در ایران هر کسی با سواد است یک نسخه نزد خود

[illegible] شده و مختصر شده [illegible] فرقه نموده و [illegible]

دارای [illegible] شده‌اند ——— بس از این

پس از این عقاید را لازم است که یک اجتماع و انجمنی ترتیب داده چنانکه [illegible]

جمعی تحقیق داده و در جمیع [illegible] تا بسیار [illegible] که پایان آن هم معنی [illegible]

فرمایند و شعبه‌های [illegible] در [illegible] خصوصا در بلاد خارجه عموما داشته باشند و [illegible]

اسلام و حقیقت [illegible] تاریخ اسلام و بیان شرح حال و [illegible] حیات [illegible]

اسلام و [illegible] رنج‌ها که [illegible] با چندین زبان [illegible] حقیقی اسلام [illegible]

[illegible]

هم [illegible] رنج‌هایی [illegible] بسیار [illegible] ترجمه [illegible]

رنج‌ها [illegible] است باشند مثل [illegible] ترجمه نکاح و طلاق [illegible]

و همچنین بیان احکام عبادیه [illegible] وغیر ذلک و در [illegible]

[illegible] باشند [illegible]

[illegible] عصر مختصر [illegible] است که [illegible]

واگر [illegible] نیست و [illegible] ترجمه [illegible]

می‌شود از هر اوراق این تقسیمات این عصر علما بدان از ریشه و تخم و تقسیم تاریخ عالم بعلم عصریه
و احتیاجات کنونی مهم بوده باید دانسته در تفتیش تمام آن باشد و دارای کلیه فنون و علوم عصریه
باشد تا آنکه از روی تحقیق مرجع کلیه شئون زندگانی مهم شمرده شود باید اوراق علما علم اقتصاد
و ثروت را بطوریکه در دارای علما اروپ مدرس تحقیق و تکمیل کرده باشد تا بتواند کلیه احتیاجات
هیئت اجتماعیه مردم را چه باشد و در بستر طریق افزودن و اداره ثروت مملکت و ثروت ملت
از چه رو و از کدام محل است
اوراق تاریخ عالم از کدام شان تشکیلات [illegible] اقتصادیات مملکت در ازمنه [illegible] در ترسیم
وکشف [illegible] قلم [illegible] با آن بود حالت و ایضاً احتیاجات ملت و مملکت را
بجا آورده [illegible] بصیرت تام در اقتصادیات مملکت داشته باشد تا بتواند از آن باب
ثروت [illegible] باطلب [illegible] مملکت است [illegible] و احتیاجات [illegible]
تصرفات [illegible] اوراق عالم [illegible] تمام احتیاجات قوه [illegible] العدل
مملکت را [illegible] ترتیب [illegible] علمیه [illegible] فنون [illegible] اصلاحات
کامله [illegible] عالم [illegible] دیده باشد و عملیات آن فن هم را بیش است [illegible]
بترتیب

ترتیب بتفصیل دیده باید تا آنکه اتفاق زده و تمام در اطراف مسئله در اوایل هر جزء
را شود [illegible] بتوسط [illegible] حقایق [illegible] او سپرده [illegible] تشخیص
اوراق عالم بر همه علوم طبیعیه در باب تاریخ طبیعی و مواد کیمیاوی [illegible] حکمت و علم [illegible]
و هندسه و حساب و جغرافیا [illegible] و علم هیئت [illegible] طب [illegible]
حاکم دیگر لازم باشد و تشخیص اوراق عالم [illegible] تاریخ عمومی [illegible] تاریخ [illegible]
عصر قدیم [illegible] تاریخ [illegible] مملکت [illegible] احتیاجات [illegible] و اعراض [illegible]
از روی [illegible] ادراک [illegible] تا آنکه بتواند [illegible] است [illegible]
و [illegible] اغراض [illegible] اجتماعیه است [illegible]
[illegible] عالم [illegible]
[illegible] عالم [illegible] زوال [illegible]
[illegible] عالم [illegible] سیاست [illegible]
[illegible] عالم [illegible] زوال [illegible]

شوند باید [illegible] نمیکنند [illegible] را اداره [illegible] خود [illegible] او [illegible]

تاریخ است [illegible] و [illegible] بطوریکه [illegible] در راه [illegible]

برد با [illegible] عالم [illegible] وقت [illegible] حقوق [illegible]

متخصص علم حقوق است [illegible] زحمت برده [illegible] کرده باشد [illegible] حقوق

عمومیه و خصوصیه را [illegible] و حقوق [illegible] و [illegible]

و [illegible] ولایت [illegible] و حقوق [illegible] را [illegible] تا [illegible]

مملکت [illegible] قانون [illegible] فرض [illegible] از علم [illegible]

[illegible] مقتضای [illegible] علم [illegible] را از

[illegible] است [illegible]

[illegible] مملکت را در [illegible] باید [illegible] داشته

(۲۳)

پس از شرح و تفصیل این [illegible] نتیجه این است [illegible] وضع [illegible]

[illegible] از [illegible] است [illegible] این عصر [illegible] ایران [illegible] که [illegible] از [illegible]

[illegible]

[illegible] است [illegible] شده [illegible] ان [illegible] آن [illegible]

[illegible] چنانچه در این شرح دادیم [illegible] کردند [illegible] کرده [illegible] اخلاق

[illegible] علیه السلام [illegible] آن [illegible]

[illegible] هدایت [illegible] که [illegible]

حضرت امیر علیه السلام [illegible]

رفته بود [illegible] فلوان امرأ مات من بعد ذالک اسفا ما کان

ملوما بل کان عندی جدیرا یعنی [illegible]

[illegible] هدایت [illegible]

[illegible] هدایت [illegible] از

[illegible] را [illegible] است

[illegible] هدایت [illegible] است در

[illegible] را [illegible] تصرف کرده [illegible] است [illegible]

کرده‌اند ما از پیروان آن گروه نیستیم [illegible] از حوزه‌ی تحقیق بیرون است [illegible] استقلال اسلام

در شرکت ایرانیان جست و با جهت [illegible] شده حوزت [illegible] از ولایت [illegible]

کند ز روی کوشش در مسلمانان [illegible] چنانچه تعلیم [illegible] اسلام و استقلال مسلمانان

و زیر دست اجانب نشده و آزاد با وسعت هم و اجتماع ایرانیان [illegible] از ایرانیان و [illegible]

باشد حفظ شرکت [illegible] استقلال هم [illegible] و [illegible] ایرانیان

شمرده و فرض حتمی گویم بعض فرزند مطیعه‌ی امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب علیه الصلوة و السلام در

خصوص خلافت بیغمبر [illegible] (خلافت) [illegible] است و امام علیه السلام

مسلک تراست رقم ثبت کردم [illegible] استقلال اسلامی [illegible] و [illegible] حسین ابن

ابی طالب علیه السلام [illegible] حضرت نبی (صلعم) بوده و بار [illegible] فاطمه زهرا

و علی مرتضی علیه السلام [illegible] و چراغ و [illegible] ایرانیان [illegible] علیه السلام

[illegible] و [illegible] دیار [illegible] ایران [illegible]

سه [illegible] (۲) [illegible] عالم [illegible] ظالم [illegible]

ولی [illegible]

ولی [illegible] دین پیغمبر بوده [illegible] حضرت رسول [illegible] ایرانیان

ایرانیان [illegible] ایرانیان [illegible] با [illegible]

[illegible] ایرانیان [illegible] پیغمبر [illegible] و وظیفه [illegible]

ما ایرانیان [illegible] دین [illegible] ایران [illegible]

استقلال و شرکت [illegible] و [illegible]

دین [illegible] استقلال ایرانیان [illegible] اسلام

[illegible] دین اسلام

[illegible] ایران [illegible]

دین و استقلال [illegible] ما در ایران [illegible]

در خطر است [illegible] است

۴ [illegible] شرکت [illegible] است [illegible]

اسلحه کرده بردین و جان [illegible] ۴ [illegible]

و یک سلطنت بهائی را نه با جزءهای یک شهر و نه در دست شخص معین سپرده بلکه با شهود تام شده

تبرهای سلطنت کفر جهانسیم یا بعد از آن قهراً شکسته و حال آنکه از کار باز خواهد ماند

مملکت از جانب احباب رفته (حفظه‌الله نصرت) به همه ملتهای را دارای احکام و اجزاء بهائیه

خدمت کرده و باشتغال تجارت و زراعت رسیده که در دنیا برفرض بگفتند) یعنی که بر

یک ملت اصلی اسلام که در آن جمعیت و اهل و دولت فرو خواهد گشت (شهر سولی) الخ.

رسید بعد از بروز این خلقت با استصحاب اهل ملتها در حال تکامل حفظ قرآن اهل بیت روی کش

اسلامیان سال بعد با سیم در اتفاق دولت و تخریب اهل ملکی رئیس علما لمدرسه از روی مصطفی

بهائیان این است در این فرض دین برباد رفته و نه خانه ما گشت ارزدل سیدنی بابرق

ازرو پس نشده و جای آنکه صرف مصالح حقه باشند در تضییع حقوق حقه شهرت نفس بخس

خوشان صرف کردند و در پیش این بار فقرا و محرومان بهائی را سلامتی در ربا شده

رئیس جامعه بهائیت جنس را تحت ریاست آنکه از نفوذ در گرفتن خود را الشکی شده

و تمام ریاست و اراده و ریاضت در جهات شعبه اشکهای ناشد

و خطبا و ناطقین و واعظین را مسخر کرده به ترقی این سعادت بهائیه و حفظ اساس

اسلام

اسلام و ادارات ساخته و دو اعانه و سایر حقوق شرعیه برای اسلام و دین باید نفرها سپرده اما بجای

این مقصد بهائی سعادت کرده و حقوق بهائیه خود را در ادارات ساخته را مرزمین است و گرسنه قیمتی از

سهم امام علیه السلام را در راه بهائیه و ادارات مشکل به دو حفظ بصفه اهل دعوت و اجرای استقلال اساسی آن

صرف باشند چون اهل تصرف سهم امام علیه السلام با رجوعیت حضرت ولی عصر ارواحنا فداه

قرار یافته با اینکه صرف شود و بهر امری که حضرت مجتهدین تصرف کنند چون جواز تصرف بشرط

با جواز حضرت مستقیم بهائیه و در عصر ترویج دین نکرد بیرون شده خانواده گردید بدون نظر اهل علم

عمراً دراوده حربیه و در ادارات علم اهل اسلام قسم با شهید کنیز حضرت آنکه از بزرگ ترین والی

ترقی و تکمیل نکرده می از دو علی شیخ عالمانه اسبت و ازخود دین بهائی در درست

احباب حضرت اهل اعلام حقوق و جمعیه را در مسکنه تصرف

نشده چون از وقت از دولت اوّل امنیه به سعادت بهائی را متعالی

نشده خانه آنگه تمام ثروت و سایر حقوق و جمعیه اموال او جمع نشده تقدیر نعمت

گشته یا گشته زره پوش نشده که با اداره سایر جنوب از عقب

این نتیجه است حاصله با این شکوه که میخواهیم چرا که ما از ناشکیبایی ترک دعوی در زمان جنگ است

جنگ یا اقتصادی یا فرهنگی در ممالک اسلامی است رضا به مصلحت تقیه شود در جامعه الصبر علی جوره

که حیوان چو جمعیت اهل است را که تحقیق ثابت خویش شیخ انصاری اعلی الله مقامه تصریح کرده است که

در همه امام رابطه مجتهد ندارد چه جواز آن است مجتهد را از امور داده است تا همه بصیرت را بصیر را از سلطنت

رهبر بداند هر آن است حقیقی هم عالم است و در آن که در رضای مصلحت اعراض بنمود سلطنت خود را الصبر در اعتراف

از وقت یا به خود شیر ادای تکلیف خود است حاصله بجرأت اسم لعنهم الله امام علیه السلام با شجاعت مملکت

اسلامیه در اسلام و اسلام و علمای اسلام یا قیام و استقلال اول با ... رضا دارد با

ایسنجا جای نهضت هادی در شارع دین را ... ایران است فرائض اسلامیان شده

امروزه هم نهضه شود عسکریه در ترتیب شود حربه را در نهضت هادی حفظ نسبت با او واردات است

فرائض اسلامیان است ای امام زمانی است در این حقوق شرعیه جمع شود و در قسمت شود

بلاد شیعه حفظ بیضه اسلام تهیه کرده و ای امام زمان نهضت که در آن وجوه شرعیه جمع شده

و فرض رئیس که اسلام ... را نخواهد رود یکی کرده داده شده و کفر را تسلط ... شهید ارایه کرد

نهضه نداریم که امام عزیز را داریم امام زمان حی هستیم در حفظ اسلام و استقلال شرق اسلامیان امام علیه السلام

خون خود را بریخت عاشقانه حسیم در برابر کفر و در برابر علم اسلام و در برابر صلیب دولت حمایت

حق به دارد در یک مملکت اسلامی را در پس او چیس دارند در جهان ... با الله از این سعادت گذشت

زیرا که ... و ... از قیم وی جای ... هر زمانی ... ایران ... عالم اسلام

اگر ایران برود فرداش عثمانی خواهد رفت و بعد سلطنت افغانستان خواهد رفت و ...

علیهم السلام خواهد رفت که بعد ... آن کسی خواهد زد با ... اسلامیان بعضی خواهد ... ایران

اگر صبر ندارد که چه در جنگ ... اسلام ... خواهد رفت ... احتیاج

... اوراق ... استعداد عسکریه ایشان ترتیب شود ... ترتیب ... سلسله ... ارتباط بسته ...

... که ایشان ... زود تر ... ترتیب کرده ... حال ... اسلامی ...

الغرض حال ... علمای ... درمان و علاج ... والامر ... خطر ... اسلامی ...

استقلال ... فرائض ... خواهد ... سلطنت اسلامی ایشان

بمقام علاج آمده و راه این نیست دیگر آنکه علمای کنونی حوزه علمیه را حوزه علمیه ... در دست داشته ... حفظ و اصول
فرموده و درایت یا از حیثیات مقدسه شهید رحمی (علیه الرحمه) یا کلیه ... (رحمة الله علیهم)
و در دوره‌های این مردم آمده و رکها، و در دوره‌های بعد این مسلمین باشند حاجی محمد ابراهیم ...
محض حفظ شوکت مقام و اطلاع کامل اسلامی از شئون عمومیت و اجابت تاریخی که سطح زندگی را در ...
دانسته و شریف که به دوره‌ها و حفظ شوکت و شرعیت را در این زمینه ... در دوره ... اعلی
ما نسبت از جریان خود آمده و دیگر آنکه تکالیف مقدسه زمان حقوق مردم را ...
نسبت به مقدسات دارند و اوامر ... باشند این است که باید از مقررات تمام اولویت ...
با مقام مبارک حوزه‌های ... بنماید ... از مواد اسلامی جهت ... چگونه دارم
توان شوکت و دولت رفته ... دیانت را ... و این از جمله ...
و بسیج ... مقام روحانیت ... علیه السلام ... در این زمینه ...
وظایف ... ایشان است و بسیج ... در دوره ... مقام ... حفظ شوکت

اسلامی نیست چرا که در این عصر تبلیغ می‌شود از آنجمله که ... نموده و در میان مردم ... از افراد با سواد ...
فرموده ... از علمای ... ملاحظه مقتضیات عصر و مصلحت ... اسلامیات
حکمت ... نمایند ... در زمان ... بیرون ...
خواجه نصیرالدین طوسی علیه الرحمه ... مذهب ... دولت ... عصر ... ایران ...
... محاربات ... حکمت ...
با دولت ... مطالب باشند ... عصر اسلامی ... زبان ...
... فقط ... غیبت امام علیه السلام
با ... چنانچه ... شرح داده‌ایم ... مباشرت ...
سعادت ... کرده است ... ارباب ... دین اسلام ... است ...
... عالم ... است ... حقیقی ...
با ...
...
...

و چگونه ممکن است که از عالم ظهور [illegible] عمده [illegible] زنده [illegible] باشد و از ترویج [illegible]

اسلامی فراهم [illegible] باشیم که [illegible] اطلاع [illegible] عالم [illegible] ایران [illegible] باشد [illegible]

[illegible] خاص محبت است [illegible] مطلق [illegible] دین حنیف اسلام [illegible] ترویج [illegible]

و معاهده [illegible] سیاسیه [illegible]

بدیهی است [illegible] عالم است [illegible] علوم [illegible]

[illegible] سیاسیه [illegible] مملکت [illegible]

گفتیم [illegible] حفظ [illegible] حقوق [illegible] ایران [illegible] شریف [illegible]

علماء [illegible] ایران [illegible] عالم اسلامیت [illegible] ممالک [illegible]

[illegible] حقوق علماء [illegible]

تشریف [illegible] علماء ایران [illegible]

شده [illegible] انصاف [illegible]

بجنسه از علماء اعلام [illegible]

عالم اسلام [illegible] ایران [illegible] تاریخ عالم [illegible]

[illegible]

و [illegible] بزرگ [illegible] دین [illegible] اسلام [illegible]

[illegible] هیچ [illegible] ترقیات [illegible]

[illegible] علم [illegible] معارف [illegible] وطن [illegible]

[illegible] این [illegible] دین [illegible]

[illegible] علم [illegible] تصرف [illegible]

[illegible] ممالک خواهیم شد [illegible] استقلال [illegible]

ذلت [illegible] خانه [illegible]

[illegible] مملکت [illegible] اسلام [illegible] اسلام [illegible]

[illegible]

[illegible] عالم [illegible]

[illegible] عالم [illegible]

[illegible] سلطان [illegible]

[illegible] اسلام [illegible]

(۳۲)

که صدای انسانی رنش عالم را در ده و روشن هدایت را هنوز ... [illegible] دارد و است

الغرض چنانچه گفتیم با هجوم دین اسلام و استقلال ایرانیان رحمت [illegible] در حال علمای این زمان

اسلام بر هانیم ابدا در علم دیگر ترقی و تحصیل کتاب و افتتاح مدارس [illegible] در حال ادیم

برسانیم [illegible] و [illegible] ان فکر این است — چنانچه [illegible] علما [illegible]

از برای سعادت عالم اسلام ریست یاران شریف [illegible] از این دوم [illegible] را بجوز [illegible]

و حوزه اجتماع را مرتب سازند نه چنانچه حوزه علمیه [illegible] چندین هزار طلبه ارل

پانزده ساله [illegible] مدرسه با پای برده قرآن [illegible] حصیر با هزار زحمت [illegible]

مدرسه که [illegible] گفت [illegible] سال [illegible] خود [illegible] فقر [illegible] و اگر [illegible]

[illegible] از مدرسه بیرون [illegible] ایران [illegible] دست [illegible]

با هزار احتیاج [illegible] [illegible] گردد [illegible]

[illegible] در علم [illegible] و اگر [illegible] رحمت [illegible]

و در تمام عبادات و [illegible] [illegible] حضرت [illegible]

که امام جماعت گردد و [illegible] امام جماعت هم اختصاص با اهل علم ندارد

چه هرکس

چه هر کس [illegible] دل [illegible] * الغرض [illegible] علیه [illegible]

هر قدر افزوده می شود [illegible] عالم هدایت و ملک [illegible]

کارخانه [illegible] علیهم السلام [illegible]

* امیر المؤمنین علیه السلام [illegible] است [illegible] خویش را [illegible]

* چنانچه [illegible] * بلکه

پس از آنکه مشهد رضوی علیه السلام [illegible] تشریف [illegible] و [illegible]

یک دار الفنون [illegible] اول [illegible] علما [illegible]

و [illegible] دار الفنون

[illegible] شهرت [illegible]

حقوق [illegible] از طرف وزارت معارف مخصصات

برای این [illegible] علمای

[illegible] چنانچه گفته [illegible]

با تأسیس [illegible] دار الفنون [illegible] در [illegible] دار الفنون

بزرگ عالم از جنبه دارس و جنبه احکام و فواید شرعیه چه راجع به باطن و چه به ظاهر و احکام

مقصود در تعلیمات شرعی که از معلم خواسته و ملحقه احکام علمیه می‌باشد * و در شعبه دیگر

مخصوص حکمت الهیه و علم کلام از روی اصول جدید و فلسفه و تاریخ طبیعی عمومی و جغرافی از جنبه دینی

و تعلیم تشریح و سایر فنون طبیه تدریس شود * و در شعبه مخصوص تدریس زبان فارسی جدید

از جنبه ادبی و قوانین و لغات و غیره و به السنه شرقیه از عربی و فارسی و ترکی و غیره و زبان

لغت شود و شعبه پنجم تدریس مخصوص علم حقوق باید از جنبه حقوق عمومیه و حقوق خصوصیه از اول و دوام علم

و خارجه از اداره و اقتصاد و حقوق اساسی و حقوق تجارت و سایر صنوف علم حقوق و رشته‌های آن

* و در شعبه دیگر ریاضیات از جنبه هندسه و حساب و جغرافی و جبر و مقابله و غیر آن

و ریاضیه مدرس از اینجا سالی یک دسته طلبه فارغ التحصیل شده بیرون آید و یک فیلسوف بیدار

و طبیعی باشد که در ورای همه کار نظر با استعداد و مشورت وی توانا .. مدرس هر اداره ترجمه

و جلیل شود و در تمام .. سیاست مملکتی .. تواند .. شرف اسلامیت

را در نیت را .. و نظر دعایت نماید و ترکیب .. اسلام .. علم .. را

در اقطار عالم نشر و بسط نماید و ترکیب حقوق اسلامیه و .. محفوظ نماید و در سیاسات عالم ..

عالم در آنها .. تعلیم .. ما .. مخصوص .. شرافت .. سعادت

و .. که .. آن نفس .. از .. خدمت و .. شرافت .. دو

.. در .. شرف .. خدمات .. و .. دین .. شان و جلال .. شکر

خوش .. و .. خدمت عالم اسلام و دین .. مملکت .. * .. است

که .. اسلام .. عالم کار .. محتاج است .. که

عالم .. امروزه عالم .. طریق .. احتیاجات .. اخلاق ..

انها .. حیف .. دین تدریس اسلام و احکام .. اخلاق ..

که .. ترین اخلاق .. عالم .. احتیاج شرف .. عالم از انواع ..

.. اسلام .. ترین .. عالم از انواع ..

و .. اخلاقی .. کار .. شاید .. غرض کدام

از .. و .. محیطی که .. ما ..

بکارم .. احتیاج است .. و .. امروزه

.. حتی .. شرف .. که .. و خانه ..

.. اسلامی .. استقلال اسلام .. خواهیم

بکنیم با بودن اینکه درجه دوم احتیاجات ایرانیان است بازهم سعی از اجناس [illegible] نگه داریم
مدرسه‌های صنایع بازنکنیم تنها به یک تجارت افتتاح نمائیم و محصول هر چیزی سبب ثروت دولت و ملت
دیده نشود [illegible] ایرانیان است با اینهمه این عده فقرا را [illegible] را از [illegible] ثروت [illegible] اسم [illegible]
[illegible] محصول خودش را از رفع فقر بداند [illegible] اجتماعیه [illegible] حفظ [illegible] ما [illegible] از محوطه
فقر [illegible] شده ——— یک دسته مخصوص از ارباب [illegible] که [illegible] عادت دارند
[illegible] حفظ شرف این نوع محترم را بنمایند محض [illegible] شده [illegible] بکار
[illegible] مردم و [illegible] نمایند و خود صاحب [illegible] تعلیم [illegible] جمعیت
[illegible] بنمایند [illegible] و [illegible] خود را از [illegible] سعی [illegible] بشد
[illegible] یک [illegible] خود را [illegible] است
[illegible] صاحب اخلاق درست [illegible] و [illegible] از [illegible]
این است [illegible] عقاید و عادات [illegible] تصرف [illegible]
[illegible] شود و فقر و [illegible] را از مملکت [illegible] و نوع محترم [illegible] را از [illegible] اظهار
[illegible]

نه آنچه در دوره‌های [illegible] بوده بالجمله شرح سطور در وضع زراعت ایران است دولت ایران [illegible] خبری دارد
یک طبقه دیگری مخصوص از نوع محترم سادات است که از بی‌کاری [illegible] کار را [illegible]
که مخترعین و [illegible] نوع خود را محفوظ کرده باعث خواری [illegible] و از جهالت خودشان را
انظار [illegible] پست‌ترین طبقات مردم محسوب کرده [illegible] افسوس که [illegible] حضرت
[illegible] خود را [illegible] تا اینکه ما رسیدیم که سادات [illegible] امیرالمؤمنین علی ابن
ابی طالب علیه السلام [illegible] پنجمین ائمه اثنی عشر علیهم السلام [illegible] سادات
[illegible] به این نسبت [illegible] داشته ——— و یک طبقه دیگر هم از فقرای مخصوص
از خدام [illegible] است که به [illegible] کار [illegible] حقوق [illegible] جانشین خودشان [illegible]
[illegible] از کجا در ایران [illegible] همه [illegible] شده فقر شده و بعض از [illegible]
[illegible] مردم [illegible] باعث [illegible] مملکت [illegible] و [illegible] مردم
[illegible] اگر [illegible] باشند [illegible] باشند [illegible]
[illegible] این [illegible] خدمتها [illegible] صنعتها را [illegible] افتخار [illegible] و له
چنین است ——— و یک طبقه دیگری هم در [illegible] مشغول [illegible]

طبقه مرثیه خوانها را هم عرض کنم که باتفاق ارباب فن جامع دو رشته [illegible]
تعزیه داری نباشد. شهدای دشت کربلا علیهم السلام از برای بسط عالم هدایت و ترویج طریقه حقه
شیعیت اولین نکته رهبری را رسیده است چنانچه تمام دنیا را [illegible] به این تربیت
متوجه بوده اند و بس همین بوده. ولکن دیگر نشنیده که عقب [illegible] باین رسیده منطقه تمام [illegible]
یک عنصر سهم گردد و جه [illegible] شیخ هم که برای رسم تعزیه داری مربوط است [illegible]
که هیچ ترقیت ! برای ایران و عالم هدایت [illegible] نظام را همین صحیح باشد
اما هیچ نه ترتیب این نکته [illegible] را نمی‌دهد بر هم زده [illegible] است [illegible]
محض [illegible] [illegible] عالم [illegible] ازین رسم [illegible]
کار بجائی رسیده که در ایام محرم اکثر شهرهای بزرگ است صاحب مرثیه [illegible] ازین است الی
۲۵ نفر روضه خوان مجبور [illegible] باید وعده [illegible] دهات و قصبه است [illegible]
شب سی نفر جمع می‌آیند [illegible] اول محرم تا روز عاشورا [illegible] مرثیه خوانها [illegible]
که تا [illegible] هر سال چندین دفعه [illegible] محرم در دست این طبقه [illegible]
[illegible] [illegible] ایشان [illegible]
[illegible]

[illegible] که [illegible] عقب [illegible]
[illegible] ——— یک طبقه دیگر هم [illegible]
[illegible] است [illegible]
[illegible] بگشت [illegible] خودشان را [illegible]
و [illegible] می‌بندند [illegible]
[illegible]
غلط کارها که [illegible]
دیگر [illegible] حساب [illegible]
[illegible] این عنصر [illegible]
می‌شناسند [illegible] خودشان [illegible]
[illegible] این طبقه [illegible]
[illegible] خودشان [illegible]
ایران [illegible] خودشان [illegible]

بار آورده که قرآن و حضرت ختمی مآب [illegible] دین و دنیا [illegible] حضرت [illegible]

والسلام فرموده «طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة» از این سبب [illegible]

قسم مخصوص از [illegible] بزرگ است که در ظاهر [illegible] ولی در [illegible] خود محتاج [illegible]

سهل است رعایای بیچاره که [illegible] عدالت [illegible]

دیگر فانی ساخته‌اند [illegible]

ملک اهتمام [illegible] رعایا [illegible] زراعت [illegible]

احتیاجات تام بوده باشد [illegible] منافع [illegible]

بیچاره معزول باشند [illegible] چیزی [illegible] این است که مالک [illegible]

اگر عامل هم [illegible] کارش [illegible] از این حال است [illegible]

مالک [illegible] روز به روز [illegible]

خود را صرف [illegible] رعیت بیچاره [illegible]

میشود [illegible] مالک بی‌خبر از حال رعیت مجبور میشود که [illegible]

[illegible] چنانچه حال [illegible]

[illegible]

عرض [illegible] ثروت [illegible] راه‌های آهن [illegible]

تجارت و صنایع برای رفع حوایج ملت و رعیت [illegible]

ظلم و تعدی [illegible] رعایای بیچاره [illegible] ملک [illegible]

[illegible] راه‌های آهن [illegible]

و همین جهت [illegible] ایرانیان [illegible]

[illegible] دیگر نخواهد ماند ———— و یک طبقه دیگر [illegible]

[illegible]

[illegible] خدمت [illegible]

[illegible] هر سال [illegible]

عیش و شهوات [illegible] طبقه دیگر [illegible]

[illegible] علم [illegible]

[illegible] ثروت [illegible] ملک [illegible]

و انقدر مسلس و جواب میدانند یک طبقه دیگر هم هستی یابند که احکام وجود دارد و [illegible]

بزرگ وزرا و رفیق [illegible] نشسته اند و ال محرم را نصب نموده و برای [illegible] فرض [illegible] برادران

[illegible] شده [illegible] مجلس [illegible] رسها و مجادله و ضعفا و فقرا و وجود [illegible] شمار [illegible]

منطقه [illegible] از فقرا تا رکن دنیا و انهائیکه صرف [illegible] رود و [illegible] حسابی عنوان نشسته و [illegible]

علما و اعیان و حوزین بی شمار و انهائیکه مال و طماع [illegible] و [illegible]

کشیده و جز [illegible] و [illegible] و انهائیکه بیرون [illegible] و بار [illegible] و تعالی [illegible]

هر چه [illegible] بی شمار [illegible] صنعت و کار [illegible] برود [illegible] عادل [illegible] مملکت [illegible]

سرایت بکنید [illegible] و ورشکستگی مملکت ایران [illegible] بنشینید [illegible] طبقات

فقرا و [illegible] است [illegible] حال ان عدد [illegible] بیایی [illegible]

یک نشت بار [illegible] پرورش [illegible] جمعیت [illegible] است [illegible] ضعیف [illegible]

ارباب [illegible] دنیا [illegible] عنصر [illegible] با [illegible] و [illegible] طور [illegible]

ان مملکت فقیر [illegible] و را [illegible] همین روزها [illegible] که [illegible] دارید [illegible]

از [illegible]

از فقر و [illegible] عنصر [illegible] جز از فقر و [illegible] و ارکان [illegible] استقلال [illegible] از اول [illegible]

[illegible] حیات [illegible] است و [illegible] اصلاح [illegible] این [illegible] مملکت عزیز [illegible]

بس [illegible] است معلوم شد که [illegible] شریعت [illegible] است [illegible]

سعادت [illegible] است شرح عبادت [illegible]

که مملکت [illegible] اخلاق [illegible] حیات [illegible] شود [illegible] شریعت [illegible]

[illegible] اصلاح [illegible] جامعه [illegible] است [illegible] شرح [illegible]

[illegible] خطوط [illegible] اجانب [illegible]

[illegible] احکام [illegible] شرح شریف [illegible]

[illegible] احکام [illegible] است [illegible]

[illegible] حالم

[illegible] است [illegible]

[illegible] کمیت [illegible] است [illegible]

[illegible] ثروت [illegible]

ولیه از نهادهای بشود و این هم معلوم است که بدیهیه دانای علم و تجارت و زراعت و صنایع و فنون و صنایع لازم است

پس احداً سیمین هر یک در جای خود از هم تمیز داده و بمقتضای عقل و طبایع امر اعلم حسین این ... شده

به طور عملی حصر ناظمیه ایشان تنظیم عقاید و بیان سعی است مخصوص سیمین اکثر ناظمیه ایشان هم ... لازم

اعلام و عملی در وظایف الهیه خود نشان است به هر عرض هم ... خود و هم ... ترتیب اند

پس امتیاز اهل و عمل برای ... است الهیه و عمل ... جزیی است از انسکه وظایف ... عالم ...

و دولت الهیه ... در ... وظایف ادارات ... با ... تحریم ... ندارد

و ثنان ... خوشند ——— شد یک ... عبارت ... اسلام

ستور ... اعمال خود بمقتضای تقسیم وظایف حول ... تمام ... مستقل علم اسلام محول ... اعمال ... به

و ... است ... باشند ... خاص ... حضرت

امیر ... و ... و عسکریه و غیره و ... تحت ...

در ... دولت ... حربیه و نظامیه ... مستقل

دولت الهیه و ... اهل اسلام ... شاه ... ندارند

فضل الله المجاهدین علی القاعدین اجراً عظیماً

حاصل ...

صاحب منصب ... ترتیب شده که خاص ... الهیه ... طبقات ...

و عسکر نظامی سیمین ... اسلام ... سیمین ... اکرم ... هم ...

الهیه ... بس ... حضرت ... علیه السلام ... است

فالجنود باذن الله حصون الرعیة وزین الولاة وعز الدین وسبل الامن ولیس

تقوم الرعیة الا بهم ثم لا قوام لهم الا بما یخرج الله لهم من الخراج الذی یقوون

فی جهاد عدوهم ثم لا قوام لهذین الا مع القضاة والعمال ولا قوام لهم

الا بالتجار وذوی الصناعات ... علیهم السلام ... عسکریه ...

و ... حضرت ... آیات ...

... کتاب ... فاعدوا لهم ما استطعتم من قوة ومن رباط الخیل

اگر این ... سیمین ... حقیقت ... عظمت ...

سیمین ... دولت ... رسیده اند

الغرض ... بیان خواهیم کرد ... این ... ایران

در ... ایران ...

که ... دولت عثمانی ... ایران هم ...

در تأدیه خطا نبوده زیرا تهران و سفیر او و وزرای طرف مایل روس و انگلیس نخواهند هیئت ما به انگلیس واداده در اظهار

[illegible] از این [illegible] نهند و در این خانه [illegible] ایران شنیده از [illegible] ایرجان نوشته

متصدی [illegible] باشد و دیگران از انگلیس اتفاق نموده وزرای [illegible] از سعادت سیاسی و ملی طلبیده و [illegible]

اشغال کرده و رسم خطا را [illegible] گذشته و در تجارت و تقسیم داده و [illegible] را با زبان‌ها دارد

با اینکه سیاستم اگر روس اشغال انگلیس و آلمان را هم بگیرد ولی بی تحصیل رضای [illegible] ایران [illegible]

است [illegible] راه این دولتان نخواهد کشید [illegible] است [illegible] نعمت [illegible]

عالم بی‌بهره و در وادی جهالت و دشت حیران سرگردان نماند

پس امروز ایران روی همت [illegible] فراوان که خطوط [illegible] تمام نقاط ایران کشیده شود

پس چاره [illegible] ترقی نموده است چنانچه گفتم علما و مجتهدین و رجال [illegible]

[illegible] دول ایرانی را [illegible] است [illegible]

پس از اینکه تشریف با ایران [illegible] دول ایرانی را با ایرانیان [illegible]

وحدت سلطان اسلامی یافته [illegible] ایرانیان [illegible]

است [illegible]

الله و حامی ایران است [illegible]

[illegible]

از [illegible] سعادت [illegible] و دولت [illegible] و مال [illegible]

از برای [illegible] در تحت ریاست [illegible] و ولایات [illegible] ایران

[illegible] بجز [illegible] دعوت [illegible] اجتماع [illegible] مجلس

در تمام ولایات و ایالات و شهرها و قصبات و دهات [illegible] انگلیس [illegible]

[illegible] نظام [illegible]

ثبت نموده و در [illegible] (راه آهن [illegible]) [illegible]

[illegible] و [illegible] راه [illegible]

[illegible] تجارت [illegible] ممالک اسلامی [illegible]

[illegible]

[illegible] عالم اسلام [illegible]

ایرانیان [illegible] است [illegible] سعادت [illegible]

[illegible] تجارت [illegible]

انچه میشود در این مصرف صرف نماینده رساله مبالغ زائد از تقیه و چه از روی ارادت و از روی صرف میشود به

نازنین صاحب شرع از مجروح باشند (حضرت صادق علیه السلام میفرمایند) وكل ما يتقوى

به الكفر وهو حرام بيعه وشرائه در حقیقت اگر درست تعیین شود صرف قند و چای

خود صدمه بزرگی است باسلام و [illegible] این [illegible] ازدیاد شده [illegible] جائی تقویت کفر کرده است

محو و نفوذ سیلی شود صرف قند و چای در تقویت و اداری از هول ایران و [illegible] سیلی شود

[illegible] علاوه [illegible] (ع) [illegible] سیلی است [illegible]

[illegible] حضرت [illegible] در خصوص زوار [illegible] شرف زیارت حضرت [illegible]

(ع) [illegible] لا تترون خیرنی ان [illegible] نیابد بهتر از [illegible]

زوار [illegible] این زوار [illegible] حضرت [illegible]

[illegible] الغرض [illegible] ایران

[illegible] ایران [illegible]

[illegible] ایران کاسته میشود [illegible]

بزرگان این طرف [illegible] است [illegible] صرف [illegible]

[illegible] است باساس درست شود [illegible]

[illegible] درست [illegible] حضرت

[illegible] علیه السلام [illegible]

[illegible] حضرت [illegible]

بی شبهه [illegible] عالم اسلام [illegible]

[illegible] ولی [illegible] ل

[illegible]

در هر صورت [illegible]

[illegible]

[illegible] حضرات حجج الاسلام و علماء اعلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قطعات ایرانی (ع)

مدارس اسلام و دارم و حیات است تا این دوره جاری خدمت و هم شکر [illegible]

رضا خان [illegible] یک مملکت مخصوص شیعه و یک هیئت استقلال و اجتماعی خاص آل [illegible] با خون [illegible]

بزرگواران اسلام تأسیس شده و چهار [illegible] تجاوزات انقراض کردند — بدیهی است

که [illegible] یک [illegible] عراق عرب [illegible] دولت [illegible] ایشان به [illegible] سلاطین [illegible] دراز

در سایه [illegible] علماء اعلام [illegible] دولت ایرانیان [illegible] دولت ایران حرکت زده است

اگر رجوع به [illegible] عثمانیه [illegible] سالهای [illegible] و [illegible] هزار [illegible] ارجاع [illegible]

رسم [illegible] و حال اینکه [illegible] جایز باشد [illegible] ثابت [illegible]

([illegible]) [illegible] قرن [illegible]

مدرن اینکه [illegible] ایران [illegible]

با [illegible] استقلال مملکت ایران [illegible] دولت [illegible] باشد [illegible]

[illegible] و از یک طرف [illegible]

[illegible] خودسر [illegible]

حواشی

[illegible] خویش را [illegible] خویش [illegible] —— [illegible]

وقت است [illegible] ایرانیان [illegible] حیات [illegible] است [illegible]

[illegible] در [illegible] دولت [illegible]

[illegible] لازم [illegible]

[illegible] اسلام [illegible]

[illegible] وقت [illegible] عبادت [illegible]

[illegible] ایرانیان [illegible] خویش [illegible]

[illegible] حمایت [illegible] دولت [illegible]

و [illegible] دعوت [illegible] دیگری نخواهد کرد

[illegible] که [illegible] امروز [illegible] حیات [illegible] عالم اسلام [illegible] حضرت [illegible]

ایران [illegible] حیات سیاسی و اقتصادی [illegible]

دشمنان [illegible] این قسم [illegible] است [illegible]

که علمای اسلام [illegible] عالم اسلام [illegible] باشند [illegible]

پس وظیفهٔ هادی و بعثت امروزه بر قائدین است [illegible] است [illegible] اول

[illegible] خود را به هیچ [illegible] سعدی شهید [illegible]

بهتر است [illegible] دارالفنون [illegible]

از این [illegible] دارالفنون بیرون می‌آیند [illegible] تحصیل [illegible]

[illegible] اروپ [illegible] تحصیل [illegible]

[illegible] که [illegible] حفظ اسلام [illegible]

توان کرد و چه طور باید بحث عالم اسلام و [illegible] برداشت —

حکومت [illegible] این نکته دقیق [illegible] که هر کس [illegible]

[illegible] این خدمت [illegible]

[illegible] حقایق اسلامیه را تدقیق [illegible]

[illegible] ضعف دین و انحطاط ایران

[illegible] استقلال [illegible] حقوق [illegible]

و حقوق [illegible] ان شاء الله [illegible] خواهیم [illegible]

[illegible] عالم اسلام کرده باشیم [illegible] —

الحمد لله که [illegible] ایران [illegible] حضرت [illegible]

و حضرت [illegible] ضعف عالم اسلام و انحطاط [illegible]

و [illegible] عالم هدایت [illegible] وظایف [illegible]

[illegible] وظیفهٔ شرعیه خود [illegible]

چون در بقای حقوق [illegible]

که [illegible] هدایت [illegible]

که خود [illegible] حضرت [illegible] اسلام [illegible]

[illegible]

[illegible] وظیفه [illegible]

[illegible] حقوق [illegible]

[illegible]

۳۰